

VÝKON ADVOKACIE V ČESKÉ REPUBLICE A BĚLORUSKU

Cílem této diplomové práce je charakterizovat výkon advokacie v České republice a v Bělorusku. Dané téma bylo mnou vybráno jednak z důvodu snahy o porovnání institutu advokacie v obou těchto zemích a jednak z důvodu omezeného počtu literárních zdrojů o činnosti a organizaci advokacie v Bělorusku. Chtěla jsem aspoň stručně přiblížit činnost tohoto institutu od samého vzniku.

Česká republika a Bělorusko jsou demokratické země. Česká republika je podle formy vlády parlamentní republikou. Pokud jde o státní zřízení Běloruska, je podle Ústavy Běloruské republiky od r. 1994 prezidentskou republikou, a to se silnou centralizací zákonodárné, výkonné i soudní moci v rukou prezidenta, o čemž svědčí dekrety prezidenta republiky, které výrazně zasahují do činnosti a organizace advokacie v Bělorusku.

Společným rysem pro obě země je podstata poslání advokacie, a to poskytovat kvalifikovanou a odbornou právní pomoc v souladu s právními předpisy a sloužit svou činností principům zákonnosti a spravedlnosti.

Daná diplomová práce je systematicky členěna na jednotlivé kapitoly.

První kapitola vymezuje základní pojmy související s institutem advokacie a právo na právní pomoc obecně.

Druhá kapitola je věnována charakteristice výkonu advokacie v České republice, a to jak historickému vývoji advokacie, tak i platné právní úpravě tohoto institutu. Základním právním předpisem upravujícím postavení a činnost advokacie v České republice je zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, který stanoví předpoklady pro výkon advokacie, práva a povinnosti advokátů, obsahuje právní úpravu činnosti České advokátní komory a její organizační členění. Advokátem v České republice může být pouze osoba zapsaná v seznamu advokátů při splnění zákonem stanovených podmínek.

Ve třetí kapitole se již věnuji popisu institutu advokacie v Běloruské republice. Základním právním předpisem je rovněž zákon o advokacii v Běloruské republice z r. 1993, který obdobně jako zákon o advokacii v České republice upravuje postavení a činnost advokacie,

předpoklady pro její výkon, odpovědnost advokátů a organizaci tohoto institutu. Avšak na rozdíl od výkonu advokacie v České republice, je výkon advokacie v Bělorusku vázán na získání licence k provozování advokátní činnosti. Licenci vydává Ministerstvo spravedlnosti Běloruské republiky na dobu minimálně 5 let, avšak ne více než 10 let. Další odlišností běloruské právní úpravy výkonu advokacie od české úpravy je podmínka občanství Běloruské republiky, která je hojně kritizovaná, neboť vylučuje možnost získat licenci k provozování advokátní činnosti osobami, které jsou státními příslušníky jiného státu. V České republice však tato otázka je vyřešena stanovením podmínek pro výkon advokacie zahraničním nebo evropským advokátem.

V poslední kapitole předkládám k posouzení stručný popis koncepce nově připravovaného zákona o advokacii a o advokátní činnosti v Bělorusku, který by měl odstranit nedostatky platné právní úpravy (např. bude zrušena podmínka vázanosti výkonu advokacie na získání licence, bude upravena otázka odpovědnosti advokátů za škodu, organizační formy advokátní činnosti a další) a má sjednotit úpravu poskytování právní pomoci v Bělorusku do budoucna.